

NÕUKOGUS

21. juunil toimunud nõukogu koosolekul olid päevakorras sisekontrolöri aruanded, viie kuue eelarve täitmine ning Keila taastusravikeskuse taotlus.

Sisekontrolör Anne Hurda esitletud kahest aruandest esimene pidi andma hinnangu hädaolukorda reguleerivate õigusaktide täitmisele lastehaiglas. Hurt leidis, et hädaolukorrasedusest tulevalt on lastehaigla koostöös Terviseameti ja sotsiaalministeeriumiga koostanud äärmiselt põhjaliku riskianalüüsi.

Ta tõi välja, et Tervishoiukorralduse määrus paneb lastehaiglale kohustuse omada kahe kuu tegevusvaru, seda pole aga tehtud. Nõukogu esimees Merike Martinson täpsustas, et Haiglate Liit on pöördunud Terviseameti poole protestiga – haiglad ei saa endale lubada varusid, mille ostmist amet rahaliselt ei toeta. Praegu on haiglal ühe kuu varu, millest piisab nii igapäevatoeks kui ka eriolukordadeks.

Sisekontrolöri teine aruanne puudutas digiõenduslugu. 2011. a juulis muudeti määrust, mis sätestab tervishoiudokumentide täitmist, säilitamist ja korda, sh õendusloo täitmist. TLH infosüsteemi LIISA kohandamiseks nõuetega tehti muudatused sama aasta aprillis ning digiõendusloo juurutamine kulges edukalt. Ent kui ametlikult võis kasutada nii paber- kui digitaalset õendusloot vormi 2011. aasta lõpuni, pole info alati ühes kohas tänaseni.

Auditi käigus pani sisekontrolör tähele, et õenduslookorra järgi peaks patsiendiga tegeluseks määratud korraldused sisestama arst, tegevlükuses teeb esmase valiku sissekannetest öde. Õenduslootäitmisel on kirjutatud vastuolu: kui arstid sellesse omi korraldusi ei sisesta, ei

JÄRGNEB LK 2

Patsientide vaba liikumise direktiiv võib sügisest lastehaiglasse rohkem meditsiinituriste tuua

3. juulil võõrustasid Tallinna Lastehaigla ja klasteri Medicine Estonia esindajad äridelegatsiooni Moskvast, Peterburist ja Pihkvast.

Kohtumise eesmärk oli anda terviklik ülevaade klasteri Medicine Estonia liikmete pakutavatest ravi- ja koostöövõimalustest välispatsientidele. Et käesoleva aasta maist on klasteri liige ka Tallinna Lastehaigla, huvitas külalisi, millised lastehaigla teenustest võiksid huvitada idanaabritest lapsevanemaid.

SA Tallinna Lastehaigla juhatuse esimees Katrin Luts rõhutas haiglat tutvustades, et Eesti suurima regionaallastehaigla plussiks on kõikide pediaatriliste ja kirurgiliste lasteerialade olemasolu, kiirus ja täpsus diagnoosimisel – toetume läänemaalmas kasutusel olevatele tõendus- ja ravimeetoditele –, aparatuuri kaasaegsus ning mõistlikud hinnad, samuti pikaajased sidemed Euroopa tunnustatud keskustega, nagu Charitee Kliinik Berliinist, Karolinska Ülikooli Kliinik Stockholmist, Helsinki Ülikooli Kliinik ning mitmed Lääne-Euroopa geneetikakeskused.

„Võiksime mõelda onkoloogia-, ortopeedia-kirurgia ning taastusraviteenuse osutamist välismaalastele,“ arvab dr Luts, kes juhtis delegatsiooni nimetatud osakondades ka majaviisiidil.

Eriliselt tuli kohtumisel jutuks meie selgroogu korrigeerivate operatsioonide uuenduslikkus (USA pro-

Esimesed maakuulajad.

fessori Lawrence Lenke välja töötatud Shilla meetod ja BAVD-meetod), aga ka võimalikud hinnad ja teenusepakettid. Kõnnirobotiteenust tutvustas füsioterapeut Reet Koort, kirurgiakliiniku tegevust laiemalt dr Matis Märtsen, kvaliteediteenust esindas dr Lagle Suurorg ning õendustööd Mailis Hansen.

Medicine Estonia arendusjuhi Tiina Mikku sõnul jäid külalised Eestis nähtuga väga rahule ja kiitsid meditsiiniteenuste kõrget taset, head tehnilist varustatust ja kena interjööri. Kinnitust sai ootus, et Eesti meditsiin on Euroopa tasemel ning sinne vene keele oskus võimaldab tegeleda isegi ravijuhtumitega, kus keele tundmine peab olema kõrgtasemel.

„Külalised olid hästi kursis Saksamaal ja teistes meditsiiniturismile orienteeritud maades välispatsientidele pakutavaga. Nende hinnangul on Eesti meditsiiniteenustel Venemaa turul potentsiaali. Külalised märkisid, et paljudel klasteri liikmetel on välispatsientide teenindamiseks vajalik kogemus ja vastused kõikidele praktilistele küsimustele. Teistele klasteri liikmetele soovitasid nad jätkata vajalike ettevalmistustega teenuste tutvustamiseks, müügiks ja konkreetsete patsientide teenindamiseks,“ ütles Mikk.

„Selle aasta oktoobri lõpust käivitub n.ö piiriülene meditsiiniteenus, mis hõlmab Euroopa Liidu riike. Meie geo-

graafiline asend ja pakutavate teenuste kvaliteet on eelduseks ka EL-ist väljaspool olevate maadest saabuvate patsientide teenindamiseks. Et meie olemasolust saaks teada võimalikult lai potentsiaalsete patsientide ring, on vajalik piiride taha ulatuv turundustöö,“ on Katrin Luts öelnud k.a mais, kui lastehaiglast sai Medicine Estonia liige.

Sellega seoses laiendab lastehaigla peatselt oma kodulehte inglise ja venekeelse versiooniga ning klienditeeninduse juhataja Mari Aua (Tallinna Lastehaigla kontaktis klasteris) on osalenud meie jaoks esimesel klasteri töökohtumistel Meremeeste haiglas, kus tutvustati turundusplaanide projekti ning arutleti, milliseid teenuseid enam esile tõsta.

Klaster Medicine Estonia kogum ühesugustest või omavahel seotud meditsiiniteenuseid pakkuvatel asutustel, mis:

- aitab tõsta oma liikmete rahvusvahelist konkurentsivõimet
 - võimaldab klasteri liikmetel teenida tulu tervishoiuteenuste ekspordil
 - on Teenusmajanduse Koja projekt, mida EAS rahastab EL-i Regionaalarengufondist
- Klasteri tegevuste rahastamisel on liikmete omaosalus 30% ja EAS lisab 70%.

ALGUS LK 1

saa ka öde täita oma osa. Õdedepoolset kirjete kvaliteeti hinnates hakkas silma ebaühtlane tase. Osakondade lõikes paremad olid taastusravi, neuroloogia, pediaatria, ÄRI. Õendusjuht Tiia Muts toonitas, et kõik õed on osalenud õendusloko-koolitusel ning haigla oma digiõendusprogrammiga on vägagi uuendusmeelne. Auditi tulemusena on kokku lepitud probleemide lahendamise edaspidine kord osakondades ja kontrolööri näidatud puudustega tegeldakse. Samuti on kliiniline juhtkond otsustanud, et alates 1. oktoobrist saadavad kõik arstid õdedele korraldused elektrooniliselt (v.a intensiivravil olevad patsiendid).

Mida on digitaalne õenduslugu tähendanud arstile?

Juhatuses Katrin Luts ütleb, et miinus on tohutu ajakulu, ent õenduspäeviku pidamine arendab ja õpetab õdesid konstruktiivselt käituma ja mõtlema. Arsti vaatevinklist on positiivne, et arsti jaoks, kes haiguslooga tegeleb, on nüüd õendusloko informatsioon kättesaadav arvutis ning eriti tähtis on, et õde fikseerib sotsiaalsed probleemid 24 tunni jooksul. Nõukogu tänas õendusjuhte auditis osalemise eest ja audiitorit hinnangute ja ettepanekute eest.

Nõukogu kuulas ka juhatuses esimehe viie kuu majandusaruannet, mis näitab, et tubli töö tulemusena on paraku juba täidetud Harju Haigekassa poole aasta lepingumaht.

Keila taastusravikeskuse küsimuse arutamine ühe kinnistutüki omandamise kohta lükati edasi põhjusel, et veel ei ole selge tulevase helikopteriplatsi asukoht.

5.–14. augustini on Jänedal ülekaaluliste laste suvelaager, mida viivad läbi füsioterapeudid Margit Juudas, Pille Karp, Juta Lusti ja taastusraviõde Mary Tordt.

„Tuleb reguleeritud tootumise ja aktiivse füüsilise liikumise nädal,“ lubab Tordt, „jalgrattaja jalgsimatkad, ratsutamine, ujumine. Laagrisse saabudes kaalutakse ja mõõdetakse lapsed üle. Igal hommikul on kaalumine ja laagri lõpus arvutatakse kehamassiindeks uuesti.“

Laagrilised on peamiselt endokrinoloogiateenistuse kaalukamad patsiendid ja kulud kannab Tallinna Lastehaigla Toetusfond.

Eesti Lastekirurgide X suvepäevad

Eesti lastekirurgide suvepäevad olid seekord Tartu Ülikooli kliinikumi kolleegide korraldatud. Suvepäevad toimusid kahes osas: teadusliku programmiga alustati Tartu Ülikooli Kliinikumi Linkbergi auditoriumis ja vabakavaga jätkati kaugetel Peipsi äärealadel.

Eesti lastekirurgide suvepäevad olid seekord Tartu Ülikooli kliinikumi kolleegide korraldatud. Suvepäevad toimusid kahes osas: teadusliku programmiga alustati Tartu Ülikooli Kliinikumi Linkbergi auditoriumis ja vabakavaga jätkati kaugetel Peipsi äärealadel.

„Teaduslik programm oli hästi ette valmistatud ja pakus huvi nii kirurgidele kui ka rohkearvuliselt esindatud meditsiiniõdedele. Ettekanded täitsid kogu reedese pärastlõuna, kuid eraldi võiks nime-

tada kolme,“ ütleb Tallinna Lastehaigla kirurgiakliiniku juhataja Matis Märtsen. „SA TÜK lastekirurgia osakonna õde Marina Fenina andis ülevaate kaasaegse haavaravi käsitlusest, selleks kasutatavatest erinevatest toodetest ja oma kogemustest. Väga põhjaliku ettekande komplitseeritud haavade kirurgilisest ravist tegi meie majas hästi tuttav suurte kogemustega põletusravi arst dr Tiit Kaha PERH-ist. Eelnimetatud ettekannete põhjal arenes hiljem arutelu teema keele-

teaduslikest aspektidest. Haavaraviga seonduv oskuskeel on osalt ajale jalgu jäänud, aga laensõnade rohke kasutamine risustab meie emakeelt.

SA TÜK lastekirurg Viljo Kübarsepp andis kirjanduse põhjal ülevaate mittepaleeritavate ja liikuvate testiste kaasaegsest käsitlusest. Ettekandes esitati väga põhjalik allikakriitiline ülevaade viimase kümne aasta publikatsioonidest. Ettekandja tõi esile mõned küsimused, mille osas seni konsensus puudub.“

Diskussioonid jätkusid ümarlaua vormis Nina küla puhkemajas. Järgmisel päeval tutvuti kohalike huviväärtustega. Küllastati vanausuliste muuseumi Kolkjal (pildil) ja palvemaja Vranjal. Lõunat söödi Alatskivi mõisa sepi-kojas ning tutvuti pargi ja surnuaiaga. Päeva lõpetas ekskursioon Juhan Liivi majamuuseumi.

Finiš

Rogain on võistkondlik vastupidavust nõudev orienteerumismatk, eesmärgiks koguda kontrollaja jooksul võimalikult suur punktisumma erineva keerukuse ja punktväärtusega kontrollpunktide läbimise eest maastikul. Läbimise järjekord on vaba ja iga võistkond otsustab endale jõukohast rada valides ise, milliseid punkte millises järjekorras alistada.

See on strateegiline üles-

12 tundi Pärnumaa öistes rägastikes

Lastekirurg ja kirurgiakliiniku juhataja kt Matis Märtsen osales ööl vastu 7. juulil XT Spordi 12-tunnisel suverogainil, otsides Pärnumaa põldudele, metsadesse, rabadesse ja soodesse paigutatud kontrollpunkte. Varustus: laubalamp, kaart ja kompass. Läbitud maa-ala: 65 kilomeet-

rit. Märtseni võistkond Novator jäi võistluse üldarvestuses 56. kohale 95-st.

Sellel aastal on tal plaanis orienteeruda veel vähemalt neljal samalaadisel aktsioonil Eestis ja välismaal ning selja taga on rogainimatkad märtsis Iisraelis ja mais Pakri poolsaarel.

anne, kus tuleb õigesti hinnata, kui pikk vahemaa kontrollaja jooksul läbi käia või joosta suudetakse, et leida valitud distantsi juures kontrollpunktide erinevat väärtust arvestades optimaalne teekond suurima punktisumma teenimiseks.

Võistluse ajal saab alati ka võistluskeskusesse tagasi pöörduda, et puhata, süüa ja varustust täiendada ning seejärel uuesti maastikule suunduda, ent finišisse tuleb jõuda enne

kontrollaja lõppu – hiline mistrahvitakse punktide mahaarvamiseks.

Rogaini sünnimaaks on Austraalia, kuid nüüdseks harrastatakse seda kõigil kontinentidel. Ala nimi on tuletatud kolme austraallase, Rod, Gail ja Neil Phillipsi nimest, kes 1976. aastal sellise võistluse korraldasid.

Mida emad tahavad?

„Lapsevanemate haiglakogemuse jälgimine avalduste ja kaebuste süsteemi kaudu annab lastehaiglale võimaluse näha, kus on vaja asju parandada ja korda seada, seda alates sissepääsust ja registratuurist kuni osakonna ning tippjuhtkonnani välja. „

David Mellor, laste ombudsman, UK

Patsientide avaldustest 2013. a esimesel poolaastal Tallinna Lastehaigla kvaliteediteenistusele laekus esimesel poolaastal kokku 43 kirjalikku avaldust, millest 10 olid kiitused ja tänud osakonnatöö ja erinevate töötajate adressil.

Ühes avalduses käsitleti sageli mitut teemat korraga. Ettepanekuid tehti kokku kolm: kaks seoses ustega (sulgemisega öhtul kell 19 ja sooviga, et ukсед avaneksid automaatselt, võimaldades lapsekäruga sisenemist) ja üks seoses haigla kodulehe tagasiside vormiga.

Ülejäänud 30-s avaldati rahulolematust olmega 3-1 korral (2 – seoses parkimise ja ühel juhul toidu kvaliteediga), 7-1 juhul töökorraldusega (pikk ooteaeg valvearstide juurde, operatiivse ravikordaluse erinevad aspektid). Raviprotsessi kohta kirjutati 6 kaebust (valvearstilt oodati rohkemat kui erakorralise abi

andmisel ette nähtud või ei oldud rahul ravimite määramisega). Need kaebused võiks ühendada kahe järgmise teemaga: info ja teavitamine (8) ning suhtlemine, mille üle kaevati 12-1 korral.

Kaebuste käsitlemisel võib esile tuua mõned üldised põhjused:

- puudub vastutulelikkus ja kaastundlikkus patsientide ja vanematega suhtlemisel;
- vanemat ei informeerita piisavalt lapse haigusest, uuringutest, raviplaanidest ja tulemustest operatsioonijärgselt;
- teavet antakse edasi pealiskaudselt või mittetäielikult;
- tehtud viga ei taheta tunnustada ega kiiresti parandada;
- puudujäägid sobival viisil (puhtsüdamlikult ja taktitundeliselt) vabandamiseks.

Ent ka põhjustel on põhjused, milleks on sageli töötajate üleväsimus ja lisaks ödede liigne segamine töö ajal (uuringute tegemisel, visiidi ajal, ravimite andmisel jm).

Kesklinna Lastepoliiklinikule on poole aasta jooksul vanematelt laekunud vaid kolm avaldust, millest üks oli seotud silmaarsti ravile pääsemisega ja üks suhtlemisega. Kolmas avaldus oli seotud perekonna probleemidega ega puudutanud üksuse tegevust.

Avalduste ja kaebuste arv haiglas on väike. Kõikidest esimesel poolaastal teenindatud laste vanematest 0,01% esitas osakondade ja personali kohta kiituse ja 0,035 % kaebuse. Isegi seda väga väikest arvu on võimalik vähendada, kui suudaksime muuta oma suhtumist suhtlemisse ja teabe andmisse vanematele.

Lagle Suurorg kvaliteediteenistuse juhataja

Dr. Lagle Suurorg Tallinna aukodaniku teenetemärgiga mais 2013.

Vanemad tänasid

arstidest: Piit Reedik, Kartin Lüüs, Tiiu Sein, Liis Toome, Vadim Suvidov;

õdedest: Tiina Kurisoo, Irina Karpova, Ljubov Proštšalõkina, Larissa Sidorenko, Marleen Mägi, Anna Skovorodina, Vera Halajeva;

osakondadest: EMO, I, II, III, IV, VIII, IX.

Samsung Electronics Baltics kinkis lastehaiglale ultramoodsa pesumasina

8. juunil saabus Tallinna Lastehaigla väikesesse majja kõige uuem mudel Samsungi pesumasina Ecobubble Nr. WF80F5E5U4W/LE, mis hakkab seisma osakonna II korrusel ja pesema imikute ja haiglas olevate emade rõivaid.

Sellise kingituse tegi vastündinute ja imikute osakonnale Riias asuv Samsung Electronics Balti peakorter. Kingitust vahendasid Martins Eiduks Läti enim auhinnatud loovagentuurist DDB Latvia, saadetise töö kohale Simplimo OÜ meeskond.

Vastündinute ja imikute osakonna juhataja dr Liis Toome ütles kinkelepingut allkirjastades, et osakonnal on alati rõõm saada tuluuusi asju ning et masinale leitakse vääriline rakendus imikute ja

haiglas olevate emade riiete pesemiseks.

„Seni pole lastega pikemat aega ravil viibivatel vanematel seda võimalust olnud ning eriti suureks probleemiks on see kaugematest piirkondadest ja vaesematest oludest pärit patsientide puhul,“ ütleb dr Toome.

Läti Samsungi heategevusprojekt oli suunatud ühele lasteasutusele igast Balti riigist, millele eelnes leimivastane veebikampaania „Viha pesumasin“. „Lase aur välja,

saa puhtaks ise ja puhasta kommentaariumid,“ oli üleskutse. Inimesed said välja elada oma negatiivseid emotsioonid kõigi ja kõige suhtes – ja vaadata, kuidas Ecobubble virtuaalpesuprogramm koldad mõtted positiivseteks ja konstruktivseteks „tõlkis“.

Pärispesumasina ametlik tootetuvustus aga ütleb, et tegemist on ultramoodsa tehnoloogiaga: pesuvahend vahustatakse enne tsükli algust õhu ja veega, luues ultratõhusad puhastusmullid,

mis teevad külma veega ära sama töö mis teised masinad kuumaga. Tulemuseks energiasääst, mis väljendub energiakokkuhoiumärgises A+++.

LEIMIVABA INTERNETI EEST!
www.leim.ee

Kuidas Susi lastehaiglas käis

Susi on Maarja Tali mala-muut ehk Siberi kelgukoer, kes käis 8. juulil külas onkoloogiaosakonna lastel.

Sellel ajal, kui tema perenaine kuulajatele kasulikke näpunäiteid jagas, kuidas koerte käest mitte hammustada saada ja mis koertele meeldib, lebas Susi vagusi koridorinurgas ja söi juustutükk-haaval tühjaks talle preemiaks mõeldud toidukarbi. Lapsed jälgisid toimuvat mõistlikust kaugusest ja pisemad kilkasid.

„Koeraga tutvust tehes ei tohi kunagi teda puudutada kõrvadest. Kallistamine koertele ei meeldi! Koer peab sind nägema!“ hoiatas Tali, ja näitas, kuidas ennast kallal tungi puhul võõra looma eest kaitsta.

Tal oli kaasas ka terve pildikogu tõugudest: maailma suurimast dogist ja targimast borderkollist, kes oskas mänguasjadekuhjast leida inimsõnadega kirjeldatud eseme; lambavalvuritest komodoridest, kes suudavad tagasi tõrjuda huntide kallale tung-

gid; tänavalt leitud ja terveks ravitud krants Sandyst, vaprast Jack Russelli terjerist ja „Lassiast, kes tuleb alati koju tagasi“.

Vahepeal proovis Susi juba ise mõne lapsega tutvust teha, aga perenaine ei lubanud. Üks väike tüdruk soovis Susile pai teha ja mitu last ennast koos temaga pildistada – ja koer kannatas selle armulikult välja.

Onkoloogiaosakonna juhataja dr Kadri Saks valvas, et kõik lapsed pärast loomaga kokkupuutumist ka ilusasti

käsi peseksid. Rõõmsa kohtumise lõpuks said lapsed puuvilju ja kingituseks martsipannist malamuudikutsika.

Heategevusfond Minu Unistuste päev korraldab koerateraapia raames onkoloogiaosakonnas sel suvel veel mitu Susi-külastust, ja ta on väga oodatud.

Klounid käivad edasi!

Doktor Klounidel suvepuhkust pole – igal neljapäeval käivad nad lastehaigla laste juures, kus nad on ülimalt nõutud. Detsembris saab organisatsioon 7-aastaseks. Sama kaudu on tehtud rõmuvisiite Tallinna Lastehaigla ja Tartu Ülikooli Lastekliiniku patsientidele.

Helsinki-Tallinn regatt jätkab lastehaigla toetamist

16.-17. augustil toimuv Helsinki-Tallinn regati korraldusmeeskond, Koivusaaren Pursiseura esindajad koguvad ka sel aastal purjetajate osalusastudest kokku summa, mis peaks aitama Tallinna Lastehaiglal mõnd vajalikku ostu teha.

„Keti lõpp“

Priit Võigemasti lavastatud ja Paavo Piigi kirjutatud „Keti lõpp“ on esimene kolmest Tallinna Linnateatri etendusest, mille ootejärjekord praegu lastehaigla töötajateni jõudnud. Etendus toimub 30. septembril teatri Taevalaval, soovijad saavad registreeruda siseveebis (vt rubriiki „Üritused“) või kommunikatsioonijuht Tiina Eieri meiliaadressil kuni 20. augustini. Registreerujate hulgast sõltub, kas ja kui palju me pileteid tellime. Pileti hind 17.50, õpilasele ja pensionäriks 13 eurot. Oma töötajate eest maksab lastehaigla 7.50 €.

Taevast kuningriiki, Valentina!

Valentina Tištšišina
(aprill 1949–juuni 2013)

22. juunil, oma noorima poja gümnaasiumi lõpetamise päeval, suri pika ja raske haiguse järel lastehaigla kauane laborant Valentina Tištšišina. Labori juhataja Jelena Tihhonova iseloomustab lahkunud kolleegi kui helget, kurjuseta inimest. „Valentina oli heatahtlik, kaastundlik, äärmiselt täpne ja kohusetundlik. Ta pidas lugu töökaaslastest ja temast peeti lugu. Tema erakordsus seisnes aga oskuses patsientidega ümber käia – nendega rääkida, neid veenda ja lohutada, ja ta suutis anda kiiresti abi minestanud, hüsterias, hirmul olevatele lastele.“

2007. aastal oli ta lapsesõbralikumaa töötaja preemia laureaat.

Kõigist kolmest isiklikust lapsest suutis Valentina kasvatada südamlikud, terased ja haritud inimesed, ehk ta küll oma vanima tütre traagilise õnnetuse läbi kaotas.

Vene õigeusu traditsiooni kohaselt soovitakse lahkunule üheksa päeva pärast tema surma Царства небесного! Hüvasti, Valentina.“

August

- 4. august. Vadim Suvidov, pediaater-onkoloog, 65
- 6. august. Eda-Marje Raidna, töökeskkonnaspetsialist, 70
- 11. august. Kersti Raamets, ÄRI osakonna juhataja, arst, 65
- 12. august. Maie Kirkman-Kirchmann, kirurgiaosakonna hooldaja, 55
- 13. august. Urve Redlich, ortopeed, 65
- 14. august. Galina Ivkova, vastuvõtuosakonna õde, 50
- 15. august. Urve Õim, neuroloog, 55
- 17. august. Jevgenia Pertšatkina, valvur, 80
- 22. august. Ruti Ertsen, kardioloogiategenistuse õde, 55